

SZÉCHENYI 2020

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

KÖRNYEZETI ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM

PROJEKT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY

KEHOP-1.2.1.

„Klímastratégia kidolgozása és klímatudatossági szemléletformáló programok megvalósítása Gyálon”

Tartalom

1. A támogatást igénylő projektgazda bemutatása.....	3
2. A háttér bemutatása és a fejlesztési szükséglet szakpolitikai megalapozása (helyzetelemzés)	10
3. A projekt céljainak meghatározása	14
4. A projekt előkészítettségének bemutatása	18
5. A projekt tervezett tevékenységei (műszaki-szakmai eredményei), költségvetése és ütemezése	18
6. Monitoring mutatók (eredmény és output indikátorok).....	37
7. Horizontális (esélyegyenlőségi és fenntarthatósági) szempontok érvényesülése a projektgazda szervezetére és a projektre.....	37
8. Kockázatkezelés.....	42
9. Fenntartás	45
10. Kötelezően csatolandó mellékletek.....	47

1. A támogatást igénylő projektgazda bemutatása

Támogatást igénylő / Konzorciumvezető:	
Neve:	Gyál Város Önkormányzata
Lezárt gazdasági évek száma:	27
Környezet- / klímatudatossági területen igazolható szakmai tapasztalattal rendelkező szakember(ek) neve és szakmai tapasztalata (évek száma):	<p>• név: Vitéz Péter szervezet: Gyál Városfejlesztési és Városüzemeltetési Nonprofit Kft. munkakör: műszaki ügyintéző (3 év)</p> <p>név: Rozgonyi Erik szervezet: Gyál Város Önkormányzata munkakör: jegyző (7 év)</p> <p>Név: MARJAINÉ DR. HABIL. SZERÉNYI ZSUZSANNA Szervezet: A Nemzetközi Kapcsolatok Multidiszciplináris Doktori Iskola Geopolitika Alprogramjának alprogramigazgatója Önkormányzatnál képviselőtestületi tag (20 év)</p>
Önkormányzat Szakmai megvalósítóként az alábbi, az Európai Unió által támogatott környezeti szemléletformálási témájú projekt(ek) megvalósításában vett részt:	<p>azonosító szám: KEOP-1.1.1/C/13 cím: „Gyáli Hulladékgyűjtési Program</p> <p>azonosító szám: KEOP-5.5.0/K/14-2014-0019 cím: Közvilágítás korszerűsítése</p> <p>azonosító szám: KEHOP-5.2.9-16-2016-</p>

	<p>00049</p> <p>cím Bartók Béla Általános Iskola és Zrínyi Miklós Általános Iskola energiahatékonysági felújítása</p> <p>azonosító szám: KMOP-4.5.2-11-2012-0021</p> <p>cím: Férőhelybővítés és Szolgáltatásfejlesztés a Bóbita Bölcsődében</p>
--	---

Konzorciumi tag:	
Neve:	Nem releváns
Lezárt gazdasági évek száma:	..... év
Környezet- / klímatudatossági területen igazolható szakmai tapasztalattal rendelkező szakember(ek) neve és szakmai tapasztalata (évek száma):	<ul style="list-style-type: none"> • név: ..... szervezet: ..... munkakör: ..... (..... hó) • név: ..... szervezet: ..... munkakör: ..... (..... hó)
Szakmai megvalósítóként az alábbi, az Európai Unió által támogatott környezeti szemléletformálási témájú projekt(ek) megvalósításában vett részt:	<ul style="list-style-type: none"> • azonosító szám: ..... cím: ..... • azonosító szám: ..... cím: .....

Együttműködő partner:	
Neve:	Civilek a Környezetünkért Egyesület
Lezárt gazdasági évek száma:	9 év
Környezet- / klímatudatossági területen igazolható szakmai tapasztalattal rendelkező szakember(ek) neve és szakmai tapasztalata (évek száma):	<ul style="list-style-type: none"> • név: Katavics Kitti szervezet: Civilek a Környezetünkért Egyesület munkakör: elnök munkatapasztalat: 12 év

A projektgazda bemutatása a fejlesztés szempontjából:

Gyál Város Önkormányzatának GFO besorolása: [321] Helyi önkormányzat. Az önkormányzatok feladatait, tevékenységeit a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szabályozza. Az itt megnevezett kötelezően ellátandó feladatok közé tartozik többek között, hogy az önkormányzatok kötelesek az egészséges ivóvíz ellátásáról; az egészségügyi és a szociális alapellátásról; a közvilágításról; a helyi közutak és a köztemető fenntartásáról; a parkolás biztosításáról; az óvodai neveléséről; az általános iskolai oktatásról és nevelésről gondoskodni. Mindezek ellátása mellett Gyál Város Önkormányzata is eleget tesz önként vállalt feladatoknak is, melyek közül a helyi környezet- és természetvédelmi feladatok ellátáshoz kapcsolódik a projekt. A fenntartható fejlődés településünk fejlesztésének az egyik legfontosabb feltétele kell hogy legyen a 2014-2020-as időszakban kapcsolódva a napjainkban egyre inkább előtérbe kerülő környezetvédelmi irányvonalaihoz. Éppen ezért az érintett önkormányzat fejlesztési tervei között a korábbi fejlesztésekhez kapcsolódva, továbbra is nagy hangsúllyal szerepelnek az klímatudatossággal kapcsolatos beruházások, melyek egyik alappillére a helyi lakosok figyelemfelhívása, naprakész információkkal való ellátása.

Az önkormányzat nem jogosult ÁFA levonásra, bruttó elszámolónak minősül.

Helyi szinten a hulladékgazdálkodáshoz kapcsolódó környezettudatosság az országos átlagnál magasabb, köszönhetően a kapcsolódó szemléletformálási akciók folyamatosságának, mint például 2015-ben (pályázati forrás igénybevételével) 800 db komposztálót és közel 8000 családnak szelektív hulladékgyűjtőt adott az önkormányzat, valamint az ASA részére komposztforgató berendezést biztosított. Minden évben megrendezésre kerül szemétszedési akciónk, valamint nagy hangsúlyt fektettünk korábbi években is középületeink energetikai korszerűsítésére.

Településünk zöldfelület arányának növelése, illetve mikroklímájának javítása érdekében pedig megrendeztük faültetési akciónkat is. Összességében tehát Önkormányzatunk több mint 3 éves tapasztalattal rendelkezik a környezet / klímaturatossági területen, valamint iskoláinkkal közösen nagy jelentőséget tulajdonítunk a környezeti nevelésnek. Gyáli Tulipán Óvoda településünkön második alkalommal nyerte el a Zöld Óvoda címet, illetve a Gyáli Bartók Béla Általános Iskola ökoiskolaként is rendszeresen szervez különféle programokat a fenntarthatóság/ környezetvédelem területén.

A projekt sikeres megvalósítása alatt is biztosítja önkormányzatunk felhívás által előírt megfelelő szakembereket a klímaturatosság/környezetvédelem, illetve környezeti nevelés területén, felhasználva a korábbi évek tapasztalatait. A projekt teljeskörű gondozásában részt vevő személyek rendelkeznek mindazon kompetenciákkal, tapasztalatokkal, amelyek nélkülözhetetlen jelen pályázat megvalósításánál

Együttműködő Partner: Civilek a Környezetünkért Egyesület

Az egyesület környezeti nevelésben és szemléletformálásban is 9 éves tapasztalattal rendelkezik. Tevékenységei: Programok szervezése hátrányos helyzetű gyerekek számára - a természetvédelem fontosságára való figyelemfelhívás - egészséges, sportos és környezettudatos gondolkodásra, életmódra nevelés - devianciaprevenció - kultúránk megismerése, ápolása - ön- és társismeret, kommunikáció, problémamegoldás fejlesztése.

A projektmenedzsment szervezet bemutatása, általános adatai:

A projekt sikeres és eredményes megvalósítása valamint a támogatás szabályszerű, hatékony felhasználásának biztosítása érdekében projektmenedzsment csapat kerül felállításra. A projekt menedzsment csapatot 3 fő alkotja, a kiválasztás szempontjai a következők:

- a projektmenedzser esetén legalább 3 éves projektmenedzsment tapasztalat szemléletformálási területen -
- pénzügyi vezető esetén legalább 3 év szakmai tapasztalat EU-s finanszírozású pályázatok menedzselésében, adminisztrációjában
- Szakmai vezető esetén legalább 3 éves, környezet/klímaturatossági, szemléletformáló területen szerzett tapasztalat

A fentiek segítségével biztosítható, hogy a projekt megvalósításban kiemelkedő referenciákkal és hasonló programok megvalósításában tapasztalattal rendelkező szakemberek vegyenek részt, biztosítva ezzel a projekt gördülékeny és sikeres megvalósítását. A projektmenedzsment

csapat tagjai feladataikat egymással szoros együttműködésben, folyamatos kommunikáció mentén, az információk és tapasztalatok megosztásával valósítják meg.

A projektmenedzsment legfontosabb feladatai a következőképpen foglalhatók össze:

- Részletes projektterv, feladatterv összeállítása, egyeztetése a projektgazdával és az egyéb közreműködőkkel
- Koordinációs, egyeztetési feladatok ellátása a projekt teljes időtartama alatt
- Kedvezményezett szakmai érdekeinek képviselője
- Kapcsolattartás a támogatóval, a végrehajtás intézményi szereplőivel (IH, KSz, Kincstár)
- Projekt adminisztrációs feladatainak ellátása
  - előrehaladási jelentések
  - kifizetési kérelmek
  - monitoring jelentések
  - egyéb szakmai jelentések, tájékoztatók készítése
- A projektzárás feladatainak elvégzése
  - zárójelentés
  - pénzügyi elszámolás
  - a projekt végrehajtásának értékelése, tapasztalatok összegzése
- Átfogó monitoring tevékenységek elvégzése
- A projektben résztvevő egyéb alvállalkozók tájékoztatása és a projekthez kapcsolódó iránymutatások elvégzése
- Projekt kapcsán és azzal kapcsolatosan felmerült jogi kérdések tisztázása
- Kommunikációs és PR feladatok szervezése
- Esélyegyenlőség folyamatos biztosítása a projekt minden területén

A Projekt során aláíró és döntési jogkörrel a polgármester rendelkezik, távolléte esetén felmerülő azonnali, ugyanazon jogkörrel rendelkező szakmai helyettesítője az alpolgármester. A hivatalon belül a projekt koordinálását beruházási és városüzemeltetési osztály látja el.

1 fő projektmenedzser – Rozgonyi Erik

Projektmenedzser feladatai, felelősségei

- A projekt megvalósításában részt vevő menedzsment tagok munkájának irányítása, koordinációja, operatív működtetése, valamint a teljes projekt szabályos és eredményes megvalósítása.
- A beszerzési eljárások felügyelete;
- Projektmenedzsment egyéb szereplőnek utasítása;
- Felelős a szállítókkal kötendő szerződésekért, a teljesítésigazolások kiállításáért;
- Átfogó felelősséggel tartozik a projekt határidőn belüli, költségkereten belüli és az előre meghatározott minőségi kritériumokon belüli eredményes megvalósításért;
- Felelős a Támogatási szerződésben foglaltak eredményes megvalósításáért;
- Kapcsolattartás a Közreműködő Szervezettel;
- Felelős a projekt kommunikációs, esélyegyenlőségi és fenntarthatósági vállalásainak teljesüléséért;

Kapcsolattartás a Közreműködő Szervezettel:

A támogatás odaítélését követően:

- támogatási szerződéshez kapcsolódó dokumentumok összeállítása

A projekt megvalósítása során:

- Projekt Előrehaladási Jelentések összeállítása a mérföldköveknek megfelelően
- A támogatási szerződés esetleges módosítása, változásbejelentések
- Helyszíni ellenőrzések segítése

A projekt zárása során:

- A záró beszámolóval kapcsolatos egyeztetés a KSZ-szel.

A projekt fenntartása során:

- Projekt Fenntartási Jelentések elkészítése

- Monitoring mutatók szolgáltatása

1 fő Pénzügyi vezető – Diera Éva Júlianna

- Előleg kérelem beküldése
- A projekt szabályosságának és a költségtételek elszámolhatóságának ellenőrzése
- Pénzügyi elszámolások, jelentések kifizetési kérelmek összeállítása
- Esetleges forrás átcsoportosítások, változás-bejelentések előkészítése, véleményezése;
- Pénzügyi segítségnyújtás a beszámolók, előrehaladási jelentések elkészítése során
- pénzügyi elszámolással kapcsolatos egyeztetés a KSZ-szel

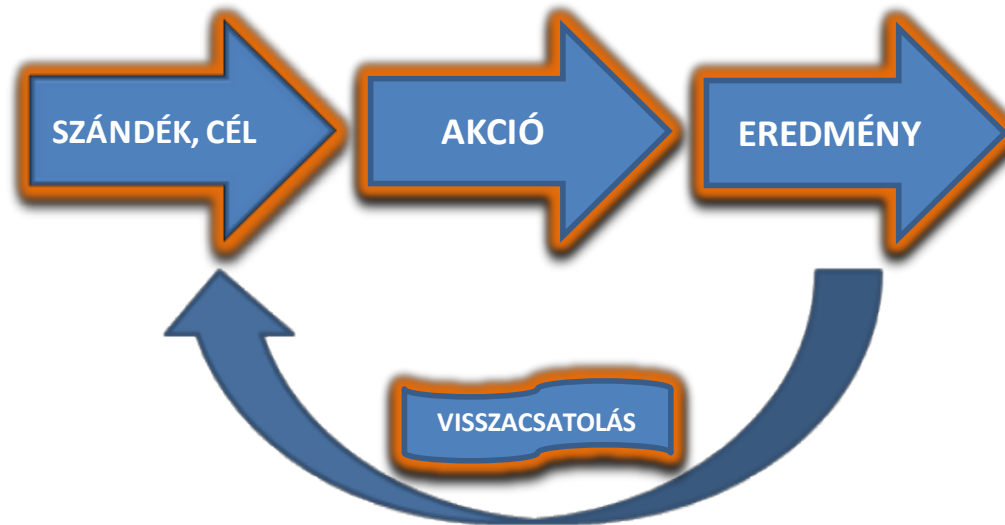
1 fő szakmai vezető – Marjainé Dr. Habil. Szerényi Zsuzsanna

- A szakmai vonatkozású tevékenységeinek felügyelete,
- A projekt tevékenységeinek koordinálása

PR szervezet:

A projektszervezetten belül esetlegesen PR szervezet. A projektmenedzsment szervezet felügyelete alatt végzi tevékenységét, a projektmenedzser adhat utasításokat neki és a projektmenedzser felé kell beszámolnia tevékenységéről. Feladata a Széchenyi 2020 „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentumban, valamint az „Arculati Kézikönyv”-ben leírtak alapján kötelezően megvalósítandó tevékenységek ellátása.

Projektszervezet működési mechanizmusa

2. A háttér bemutatása és a fejlesztési szükséglet szakpolitikai megalapozása (helyzetelemzés)

Település neve	Település besorolása a 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet alapján	Település besorolása a 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet alapján	Lakosság (fő)
Gyál	nem kedvezményezett	I. katasztrófavédelmi osztály	23 152
Összesen			23 152

Részletes leírás:

Projektünket az alábbi országos és megyei dokumentumokkal összhangban kívánjuk megvalósítani:

- Nemzeti Energiastratégia 2030
- Kormány Energia- és Klímatudatossági Szemléletformálási Cselekvési Tervében
- Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási stratégia
- Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció
- Pest Megye Területfejlesztési koncepciója/programja
- Pest Megye Területrendezési Tervek
- Pest Megyei Klímastratégia

A fenti dokumentumokban megfogalmazottakkal összhangban kívánjuk megvalósítani projektünket, az alábbiak figyelembe vételével. Magyarország fenntarthatósággal kapcsolatos célkitűzéseinek fontos részfeladatai a családok, állampolgárok felelősségvállalásának erősítése, személyes, vállalkozások, intézmények, valamint civil szervezetek aktivitásán keresztül. Ezért tehát a települési klímastratégia kidolgozása mellett rendkívül nagy szükség van a klímatudatosság/éghajlatváltozással kapcsolatos szakmai információk eljuttatására a lehető legszélesebb célcsoportokhoz. Rendkívül fontos az országos, valamint megyei célkitűzések eléréséhez az állampolgárok hétköznapi szemléletének formálása. A Klímaváltozás általános hatásainak megismerésén túl a lakosság különböző jól működő gyakorlati megoldások megismertetése a célja projektünknek. Többek között például Magyarország teljes energiafelhasználásának harmadát a lakosság energiafogyasztása teszi ki, ezért fontos a lakosság aktivizálása az energiahatékonysági és az ezáltal elérhető kibocsátás-csökkentési célok teljesítése érdekében. A végső energiafelhasználás tekintetében a háztartások fűtési célú és meleg vízfogyasztásból adódó energiafelhasználása kiemelkedő, a kapcsolódó villamosenergia-rendszerek nagy része korszerűtlen, továbbá a nagy energiaigényű elektromos berendezések energiapazarlók, ezekhez kapcsolódik az energiafogyasztás nagy része. Energiatakarékosági lépésekkel ez az arány jelentősen csökkenthető. Az országos átlaghoz hasonlóan a helyi lakossági fűtési rendszerek is meglehetősen korszerűtlenek. A rossz energetikai jellemzők elsősorban a szigetelés hiányából és a nyílászárók állapotából adódnak, amikhez hozzájárul a tudatosság, az információátadás és az egyszerű, minimális költségű, rövid időn belül megtérülő beruházások hiánya is.

A fent említett környezettudatos programok mellett a helyi lakosság jelentős részének még mindig hiányos információi vannak a klímatudatosság egyéb területeiről, például az energiafogyasztására, a lehetséges hatékonysági és megtakarítási módszerekre vonatkozóan.

Az energiatakarékossággal, energiahatékonysággal kapcsolatos ismereteknek, jó gyakorlatoknak és az ezekhez kapcsolódó szemléletformálásnak alapvető szerepe lenne a mindennapi fogyasztási szokásaink pozitív irányú megváltozásához.

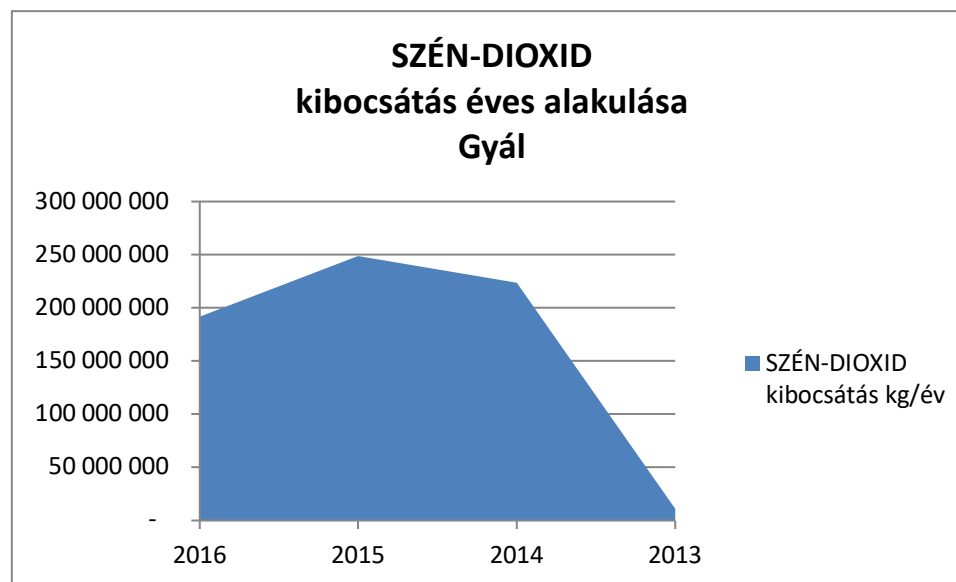
A lakosság és a települési intézményi dolgozók, település vezetők körében határozott igény van a szemléletformáló kampányok folytatására. A közelmúltban megvalósult hasonló programokon szóbeli felmérések készültek, amelyen a programon résztvevők jelentős hányada igényelte a szemléletformáláshoz kapcsolódó programokon történő újbóli részvételt. Jelentős lakossági igény mutatkozik a háztartások energetikai korszerűsítésére, illetve olyan a mindennapi tevékenységeink során egyszerűen elvégezhető gyakorlatokra, melyek egyben sokat tehetnek környezetünk hosszútávú fenntarthatósága érdekében. Igény mutatkozik jó gyakorlatok megismerésére, hiszen sokat tanulhatunk a már megvalósult példákból. Azonban ennek kapcsán a helyi lakosság kevesebb, mint 20%-a rendelkezik naprakész, releváns információkkal. A legegyszerűbb lakossági pályázati források elérése is nehézségekbe ütközik az információ hiány és a megfelelő szakmai ismeretek nélkül.

Gyál Pest megyében a Budapesti agglomeráció részeként a Gyáli járás központja, fekvése közlekedés-földrajzi szempontból kedvező. Fő közlekedési útvonal, melyről megközelíthető az M5/M0- as autópálya. A kedvező közlekedési viszonyok azonban környezeti szempontból kedvezőtlen hatásokkal bírnak. Veszélyeztető forrásként a közlekedésből származó légszennyező anyagok magas aránya Gyálon is jelentkezik, a többi agglomerációs településhez hasonlóan.

Az alábbi táblázatban látható továbbá a legjelentősebb szennyezőanyag kibocsátási értékek Gyál Városában, melyek közül kiugró értékű a széndioxid kibocsátás, azonban 2014-től kezdve kibocsátási értéke csökkentő tendenciát mutat.

Szennyezőanyag kibocsátás kg/év	2016
SZÉN-DIOXID	191 999 454
Szén-monoxid	18 801
Kén-oxidok (SO ₂ és SO ₃) mint SO ₂	1 436
Szilárd anyag	188
Nitrogén oxidok (NO és NO ₂) mint NO ₂	11 177

Forrás OKIR adatai alapján szerkesztve

Forrás OKIR adatai alapján szerkesztve

Az adatok is jól mutatják, hogy környezetünk rendkívül érzékenyen reagál mindennapi tevékenységeinkre, így rendkívül fontos a mérések folyamatos nyomon követése mellett a lakosság széleskörű tájékoztatása olyan hétköznapi gyakorlati megoldásokról, melyekkel hozzájárulhatnak a klímaváltozás hatásainak azon belül is a károsanyag kibocsátás csökkentéséhez. Az autópályák közelsége miatt veszélyforrásként jelentkezik a Zajterhelés is.

Természeti adottságok jelentősen hatnak a település klímájára, Gyál esetében a Monori kistérséghez tartozó dombvidék és a Gyáli kistérség sík területei meghatározók. Gyál kavicsra települt felszíne enyhén hullámos, part menti dűnék és vizenyős területek teszik változatossá. Tengerszint feletti magassága a Vecsés felőli részén 128,4 m, dél-délkeletre 6-7 métert, nyugat-délnyugati irányba pedig 8-9 métert lejt. Gyál klímája

mérsékeltlen meleg, száraz. A napfénytartalom megközelíti az évi 2000 órát. A mikrotérség évi középhőmérséklete a főváros kisugárzó hatásával is számolva 10 és 11 °C közötti. Gyál kedvező természeti adottságai pozitívan hatnak mikroklímájára, az erdős területek és vízfelszínek által. A felszint a szélesen pártázó ártér mellékágai hálózták be. Ezek egyik maradványa a várost dél-délnyugati irányban határoló, ma már csatornaként ismert Gyáli-patak. A Gyáli főcsatorna vízgyűjtő területe 451 km², fő gyűjtője a 32 km hosszú Gyáli-patak.

A település mikroklímáját az épített környezetben elsősorban burkolt felületek határozzák meg, melyek magasabb hőmérsékletűek, a forgalmasabb területeken magasabb szállópor koncentrációval rendelkeznek. E hatásokat a települési zöldfelületek fejlesztésével lehet mérsékelni, mely célt az önkormányzat is kitűzte települési fejlesztési stratégiai dokumentumaiban.

Összességében tehát elmondható, hogy a településen hosszútávú stratégiai irányvonalak mentén fontos cél jelenleg is a klímatudatosság minél szélesebb körű gyakorlati alkalmazása. Ehhez járul hozzá projektünk, mivel elengedhetetlen feltétele mindennek a lakosság tájékoztatása, interaktív programokkal a különböző célcsoportok elérése a klímatudatosság, energiamegtakarítás témakörével kapcsolatban. Fontos tudatosítani a lakosságban, hogy mikrokörnyezetünk védelme, ezáltal a hosszútávú fenntarthatóság biztosítása a hétköznapi tevékenységeinknél kezdődik. Szükséges felhívni a figyelmet a különböző gyakorlati alternatívák pozitív hatásaira lakossági és intézményi léptékében is.

Ezért bár az önkormányzat több mint 5 éves tapasztalattal rendelkezik a környezetvédelem/környezettudatosság/környezeti nevelés területén, valamint megvalósultak szemléletformáló programok és projektek egyaránt, rendkívül fontosnak tartja, hogy további specifikus témák, jó gyakorlatok közvetítésével szélesítse a helyiek ismereteit. A környezettudatos gondolkodás nem alakul ki egyik napról a másikra, hosszútávú, előrelátó gondolkodásmódot igényel. Ehhez elengedhetetlen közvetlen környezetünk minél szélesebb körű ismerete, erre alapozva pedig további szemléletformáló programok szervezése.

3. A projekt céljainak meghatározása

A klímaváltozás hatásai térségenként rendkívül változatosak, így az azokhoz való alkalmazkodási programok és intézkedések minél alacsonyabb területi szinten valósíthatók meg hatékonyan. A klímaváltozással kapcsolatos kihívások, lehetőségek, feladatok meghatározása – a helyi érdekeltek bevonásával zajló partnerségi folyamat keretében – kulcsfontosságú a hatékony adaptációhoz.

Projektünk fő célja, a társadalom klímaváltozással kapcsolatos ismereteinek bővítése, a lehetséges és szükséges klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló tevékenységek, követendő magatartás-minták megismertetése, mely célok eléréséhez nélkülözhetetlen a megfelelő szakmai tudásbázis megteremtése.

Olyan költséghatékonyan megvalósítható szemléletformáló programsorozatokkal, képzésekkel, közösségi együttműködések megvalósításával és konkrét információk átadásával kívánjuk megvalósítani céljainkat, amely a pályázat előírásainak megfelelően hozzájárul a környezettudatos magatartás elterjedéséhez, a klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálás és a helyi klímastratégiák kidolgozása révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, aminek következtében javul a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága

Projektünk általános céljai:

Projektünk hozzájárul

- a KEHOP 5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása c. prioritásának
- a Nemzeti Energiastratégia 2030
- az Energia- és Klímatudatossági Szemléletformálási Cselekvési Terv

keretében megvalósítandó intézkedések hatékony megvalósításához, a lakosság energiatakarékosági, energiahatékonysági programokba történő bevonásával és aktív elérésével, a szemléletformálási tevékenység eredményein keresztül az EU által képviselt klímapolitikai irányoknak való mindenkorai megfeleléshez.

Projektünk konkrét céljai:

- Klímastratégia megírásával hosszútávú stratégiai célkitűzések mentén biztosítani településünk alkalmazkodását klímaváltozás hatásaihoz, konkrét programok, intézkedési tervek előkészítésével.
- Szemléletformáló programjaink által településünk lakosainak 13%-ának elérése: **3010** db aktív elérés teljesítése, lehetőségek szerinti túlteljesítése
- az energiatudatos gondolkodás és a kapcsolódó viselkedésminták, szokások elterjesztése, helyi jellemzőkre és igényekre alapozva.
- a helyi lakosság klímatudatossággal kapcsolatos általános és gyakorlatorientált ismereteinek bővítése

Célcsoport

A szemléletformálás célcsoportja az érintett község teljes lakossága – beleértve a gazdasági szereplőket, vállalkozásokat is –, hiszen a környezetvédelem/klímatudatos tevékenységek alkalmazása megkerülhetetlen része a mindennapoknak és gazdasági tevékenységünknek. A szemléletformáló intézkedések hatékony végrehajtása érdekében nélkülözhetetlen az intézkedések célcsoportjainak pontos megjelölése.

A szemléletformáló intézkedések hatékony végrehajtása érdekében megfelelően szegmentálva kell rá mutatni arra, hogy kik és milyen formában vehetik ki részüket a feladatokból. A nem lakossági célcsoportokhoz tartozók esetében az intézkedések primer célzottai az adott közösség vezetői, a települési intézményi dolgozók és a témával foglalkozó szakemberek.

- a projektben érintett települési intézményekben dolgozók: polgármesteri hivatal dolgozói, intézményvezetők, pedagógus, közfoglalkoztatottak stb.

Közvetett célcsoport: azon személyek köre, akik nem a projekt eredményeinek közvetlen élvezői, de összetett mechanizmusokon keresztül a projekt eredményei és hatásai helyzetüket befolyásolják.

- helyi egyéb érdekelt civil szervezetek és intézmények

A megvalósuló energiatudatos szemléletformálásra fókuszáló projekt célcsoportjai és legjellemzőbb elérésük a következők:

- 3-6 éves korosztály bevonása játékos formában, (pl.: interaktív bábelőadás, gyermekrajz pályázat) hogy minél korábban rögzülhessenek a jó példák
- 7-14 éves korosztály érzékenyítése, a megújuló energiák és az energiatakarékos gondolkodás szempontjából (pl.: interaktív bábelőadás ökolabirintus, gyermekrajz pályázat, tanulmányi verseny)

- az érintett települések felnőtt lakosságának tájékoztatása, figyelmének felkeltése a szemléletváltás fontosságáról, tájékoztatás a megújuló energiafelhasználás lakossági lehetőségeiről (pl.: interaktív tematikus szemléletformálási lakossági előadások, workshopok és kapcsolódó médiakampányok)
- pedagógusok, önkormányzati dolgozók érzékenyítése a klímatudatos fogyasztás szempontjából, a megvalósult épületenergetikai beruházásokhoz kapcsolódó szemléletváltozás (pl.: interaktív tematikus szemléletformálási intézményi előadások, workshopok és kapcsolódó médiakampányok, tanulmányutak)

A projekt tevékenységeinek sikere érdekében kiemelt jelentőségű a szemléletformálási programokat megvalósító célcsoportok (vállalkozások, önkormányzatok, helyi civil és szakmai szervezetek, média tulajdonosok) bevonása és érdekeltté tétele – létszámuknál és koncentráltáguknál fogva –, hiszen ők biztosítják a lakosság elérését.

A szemléletformálási programok kialakítása során nagy figyelmet kell fordítani a célcsoportok közötti interakció kihasználására (például a gyerekek szülőkre való hatására).

A gyermekek és fiatalok külön célcsoportként való kezelését különösen indokoltá teszi, hogy a felnövekvő nemzedék számára a legfontosabb a környezettudatos fogyasztás és hatékony energia felhasználói attitűd kialakítása, hiszen a fenntartható fejlődés az ő jövőjük záloga. Másfelől ezen célcsoport tagjai szervezett keretek között, direkt visszakapcsolással érhetők el, olyan környezetben, amely fogékonyá teszi őket az új ismeretek befogadására és alkalmazására. A gyerekek esetében különösen jelentős az interakció hatása, hiszen a gyerekek egyrészt maguktól is beszámolnak otthon az iskolában történekről, másrészt erre a szülők részéről is van igény.

A felnövekvő generációk számára a környezettudatos attitűd már evidencia kell, hogy legyen, hiszen pedagógiailag szervezeten (iskolai keretek között) szerezhetik meg a szükséges ismereteket. A környezet/klímatudatosság és a hatékony energiafelhasználás oktatását nem lehet elég korán kezdeni, már az óvodában gondoskodni kell a megfelelő szintű ismeretek átadásáról és elmélyítéséről. Ennek megfelelően gondoskodni kell arról, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű, rendszerezett információ álljon rendelkezésre, a szükséges segédletekkel, példagyűjteményekkel együtt. Emellett biztosítani kell a megfelelő létszámban rendelkezésre álló, a szemléletformáló környezettudatos oktatáshoz szükséges szakemberek/pedagógusok meglétét és azok megfelelő továbbképzését. A környezetvédelem és klímatudatos gondolkodás a felnövekvő generációk számára elsősorban szokásként és nem szabályként jelenik meg. Miként az egyéb lényeges ismereteket, úgy a klímatudatos hétköznappal, környezetvédelemmel kapcsolatos lényegi információkat is csak akkor lehet hatékonyan átadni, ha a tudás következő

lépcsőfokát már az oktatás alacsonyabb szintjén megalapozzák. A társadalmi gondolkodás környezettudatossá formálása nem vagy csak nehezen kezdhető meg a felnőttek között.

7-14 éves általános iskolások tekinthetők a szemléletformálás kiemelt célcsoportjának. Nekik – a most felnövekvő új nemzedékként – jellemzőjük lehet a környezettudatosság, az ésszerű energiaszükséglet és a környezeti összefüggésekben való gondolkodás. Számukra már a szocializáció része kell, hogy legyen a környezetvédelmi szempontok döntéseikben való érvényesítése, a hatékony energia- és erőforrás-felhasználás, valamint a megújuló energiák ismerete és használata. Esetükben ez már nem időszakosan kell, hogy megvalósuljon, hanem a mindennapokban kell reflexszerűen érvényesülnie.

4. A projekt előkészítettségének bemutatása

A projekt előkészítése keretében megtörtént a jogszabályi keretek fejlesztési szükséglet szakpolitikai meghatározása. Megtörtént a helyi szükségletek felmérése települési helyzetfeltáró/stratégiai dokumentumok, KSH adatbázis, illetve szakmai egyeztetések során. Az önkormányzat több mint 5 éves tapasztalattal rendelkezik a környezetvédelem/környezettudatosság/környezeti nevelés területén, valamint számos szemléletformáló programok és projektek valósult meg nem csak az önkormányzat, hanem a települési intézmények szervezésében is. Mindemellett lényeges azonban, hogy további specifikus témák, jó gyakorlatok közvetítésével szélesítésre kerüljenek a helyiek ismeretei. A környezettudatos gondolkodás nem alakul ki egyik napról a másikra, hosszútávú, előrelátó gondolkodásmódot igényel. Ehhez elengedhetetlen közvetlen környezetünk minél szélesebb körű ismerete, erre alapozva pedig további szemléletformáló programok szervezése.

5. A projekt tervezett tevékenységei (műszaki-szakmai eredményei), költségvetése és ütemezése

I. Kötelező, önállóan támogatható tevékenység (Felhívás 3.1.1.1. pontja szerint):

- a) helyi klímastratégia kidolgozása helyi önkormányzatok részére**

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap–	Költség (bruttó Ft)	Meglévő stratégia aktualizálása vagy új
--------------------	----------------------------------	--------------------------------	--

	év.hó.nap)		stratégia kidolgozása? (aktualizálás / új)
Klímastratégia elkészítése	2019.01.01- 2020.11.30	2 000 000	Új stratégia kidolgozása

Részletes leírás:

Magyarország fenntarthatósággal/környezetvédelemmel kapcsolatos célkitűzéseinek fontos részfeladatai a családok, lakosok, intézmények felelősségvállalásának erősítése, a vállalkozások, intézmények, valamint civil szervezetek aktivitásán keresztül. Ezért tehát a települési klímastratégia kidolgozása által nagy szükség van a klímatudatosság/éghajlatváltozással kapcsolatos szakmai információk eljuttatására a lehető legszélesebb célcsoportokhoz. A klímastratégia kidolgozása során helyzetfeltáró adatgyűjtés, felmérések elvégzése, valamint a kitűzött irányvonalak és megvalósítani kívánt intézkedési tervek széleskörű társadalmi egyeztetése/véleményeztetése valósul meg.

II. Választható, önállóan támogatható tevékenységek (Felhívás 3.1.1.2. pontja szerint):

- **a) intézményi, települési illetve több településen átívelő, interaktív tematikus szemléletformálási programsorozatok szervezése és lebonyolítása**

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Szemléletformálási programsorozat a klímatudatosság jegyében	2019.01.01- 2020.11.30	2019300	Aktív: 200	igen

Részletes leírás:

Szemléletformálási programsorozat a klímatudatosság jegyében

A település felnőtt lakossága a program célcsoportja, a felnőtt lakosság elérésének leghatékonyabb elérése a települési rendezvénysorozat, ahol interaktív formában történik a kommunikáció az előadók és a résztvevők között, illetve a program során a résztvevők tesztet, kérdőívet és **feladatlapot** is kitöltenek.

Tervezett szakmai előadások témavázlata

- A klímaváltozás Magyarországon várható hatásainak bemutatása
- Klímavédelmi célkitűzések
- A klímaváltozásra hatással lévő emberi tevékenységek
  - Környezetbarát háztartás kialakítása
  - Környezettudatos hétköznapiak (PI környezettudatos vásárlás, közlekedés, stb)
- A klímaváltozás hatásainak mérséklését elősegítő lakossági aktivitásra, cselekvésre épülő gyakorlatorientált alternatívák bemutatása (komposztálás, esővízgyűjtés, szűrkevízfelhasználás, energiatudatos háztartások, megújulóenergiahasznosítás)
- Klímaadaptációs ismeretek átadása, alkalmazkodási stratégiák bemutatása

Szakmai koncepció:

Fő cél a lakosság általános és specifikus ismereteinek bővítése a klímaváltozás hazai illetve Gyál térségére vonatkozó hatásairól, illetve gyakorlatorientált megoldásokról. A rendezvénysorozat elsődleges hatása az érintett települések felnőtt lakosságának tájékoztatása, klímatudatos gondolkodásmódra „átállítása”, figyelmének felkeltése a szemléletváltás fontosságáról, tájékoztatás az egyszerű és gyakorlatorientált alternatívákról, mellyel nemcsak környezetük védelméhez járulnak hozzá, hanem például a energiamegtakarítás által saját háztartási, rezsi költségeik is csökkenthetőek. Mindehhez rendkívül fontos naprakész információkkal rendelkezni. A rendezvényeknek a tájékoztatáson kívül nagyon fontos hatása a figyelemfelhívás, aminek célja minél szélesebb körben mozgósítani, motiválni a lakosságot. A promóciós termékekkel közvetett módon is fel lehet kelteni a lakosság érdeklődését az energiatudatos életmód előnyeire, hosszútávú hasznosulására. Ehhez kapcsolódóan a lakosság körében elinduló szemléletformáló rendezvénysorozat lehetőség nyújt a tudatos életmódból/ fenntartható fogyasztásból fakadó, a lakosság mindennapi életére gyakorolt, kedvező hatások bemutatására. Fontos továbbá felhívni a figyelmet arra, hogy a környezet- és energiatudatos életmódra való fokozatos áttérés, az épületek energetikai korszerűsítése hosszútávon megtérülő befektetés, amihez az induló anyagi tőkét a megfelelő pályázati források igénybevételel is elérhetik.

Költségek indoklása:

Előadói/szakértői költségek, valamint a rendezvény komplex előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása:

- meghívások szervezése, előadók felkérése, időpont egyeztetések, jelenléti ív elkészítése
- rendezvény forgatókönyv összeállítása
- anyag és technikai szükséglet (projekt keretében elkészült ismeretterjesztő anyagok, szóróanyagok, kis értékű reklámajándékok terjesztése, szükség szerint: asztalok, székek, regisztrációs asztal elhelyezése, mozgássérült vendégek mozgásának segítése, ruhatár biztosítása stb.) helyszínen történő telepítése, folyamatos biztosítása, működtetése
- vendégek fogadása, regisztráció lebonyolítása
- előadásokhoz kapcsolódó műszaki, technikai háttér (szükség szerint: hangosítás, projektor, laptop, kivetítő vászon stb.) helyszínen történő biztosítása, működtetése
- kérdőíves felmérés lebonyolítása a rendezvényen
- rendezvények teljes körű dokumentálása (fénykép dokumentáció, jelenléti ív)
- elpakolás, az eredeti helyszín visszaállítása

• b) települési figyelemfelhívó akciók megvalósítása

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Klímatudatossági stand	2019.01.01- 2020.11.30	1600200	Aktív 230	igen

--	--	--	--	--

Részletes leírás:

Klímatudatossági stand

A települési nagyrendezvényeken önálló stand felállítása, melyen elsősorban a település felnőtt lakossága a program célcsoportja. A felnőtt lakosság elérésének költséghatékony elérési formája a települési rendezvényeken történő megjelenés, ahol egyébként is nagy számban jelenik meg a település lakossága, olyanok is, akiket más helyen nehéz elérnie a programnak. Interaktív formában történik a kommunikáció az előadók és a résztvevők között, illetve a program során a résztvevők tesztek, kérdőíveket is kitöltnek.

Tervezett témája kiemelten:

- Háztartási praktikák energiatakarékossági szempontjai
  - Energiatakarékosság és energiahatékonyság
  - Megújulóenergia-felhasználás

- Háztartási praktikák fenntartható környezetünkért
  - Környezetünk formálása
  - Fogyasztási szokásaink

ÖKO-Játék sarok gyerekeknek: Amíg a szülők **tesztek, kérdőíveket** töltik ki a gyerekek játék közben ismerhetik meg a klímavédelem különböző területeit.

Szakmai koncepció:

A klímatudatossági stand interaktív módon tájékoztatja a lakosokat saját lakóépületeik energetikai korszerűsítési lehetőségeiről, az energiatakarékos épületüzemeltetésről valamint azon hétköznapi gyakorlatokról, mellyel mindennapi környezetük formálásával, vagy épp eddigi szokásaik megváltoztatásával nem csak tudatos fogyasztókká válnak, hanem egyéni energiafogyasztásuk is csökken valamint komfortérzetük is javulhat (zöldebb környezet kialakítása, helyi termékek vásárlása). Ezáltal a klímavédelmi célkitűzésekhez is hozzájárulnak, miközben saját életminőségük is pozitív irányban változik. Mindehhez rendkívül fontos naprakész, széleskörű információkkal rendelkezni, konkrét példák

megismerésével. Ehhez kapcsolódóan a lakosság körében elinduló szemléletformáló interaktív standunk lehetőséget nyújt a tudatos életvitelből fakadó, a lakosság mindennapi életére gyakorolt kedvező hatások bemutatására. A jelenlévő szakértők személyes tanácsadásának lehetőségével egyénileg is különösen érdeklőtté válnak az érdeklődők. Fontos továbbá felhívni a figyelmet arra, hogy a környezet- és klímatudatos életmódra való fokozatos áttérés hosszútávon megtérülő befektetés, amihez az induló anyagi tőkét a megfelelő pályázati források igénybevételével is elérhetik.

Költségek indoklása:

Előadói/szakértői költségek, valamint a rendezvény komplex előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása:

- meghívások szervezése, előadók felkérése, időpont egyeztetések, jelenléti ív elkészítése
- rendezvény forgatókönyv összeállítása
- anyag és technikai szükséglet (projekt keretében elkészült ismeretterjesztő anyagok, szóróanyagok, kis értékű reklámajándékok terjesztése, szükség szerint: asztalok, székek, regisztrációs asztal elhelyezése, mozgássérült vendégek mozgásának segítése, ruhatár biztosítása stb.) helyszínen történő telepítése, folyamatos biztosítása, működtetése
- vendégek fogadása, regisztráció lebonyolítása
- előadásokhoz kapcsolódó műszaki, technikai háttér (szükség szerint: hangosítás, projektor, laptop, kivetítő vászon stb.) helyszínen történő biztosítása, működtetése
- kérdőíves felmérés lebonyolítása a rendezvényen
- rendezvények teljes körű dokumentálása (fénykép dokumentáció, jelenléti ív)
- elpakolás, az eredeti helyszín visszaállítása

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Fotópályázat felnőtt lakosság részére	2019.01.01- 2020.11.30	863 600	Aktív: 250	nem

--	--	--	--	--

Fotópályázat felnőtt lakosság részére

Részletes leírás:

A felnőtt lakosság részére szóló felhívás: Látogasson el a rendezvényeinkre, Örökítse meg a klímatudatossággal kapcsolatos legjobb pillanatok! Gondoljon otthon is az energiatakarékosságra, megújuló energiákra, Készítse el kedvenc képét a témában! A pályázatra digitális vagy digitalizált felvételek küldhetők be: minimum 3Mpixel mérettel; RAW, TIFF, JPG formátumban

Költségek indoklása:

A fotópályázaton a díjazottak részére ajándéktárgyak/utalványok beszerzése. A díjkiosztó lebonyolításnak költségeit terveztük be catering és terembérlés költségeket is számolva. A fotópályázat során beérkezett pályaművek három fős szakértői csoport megbízásával kerülnek értékelésre, így a szakértői költségek is betervezésre kerültek.

- c) helyi szereplők szemléletformálása, ennek keretében: tájékoztató előadások/workshopok/fórumok szervezése és lebonyolítása a projektben érintett intézmények munkavállalói számára

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Interaktív workshop önkormányzati, dolgozóknak intézményi	2019.01.01- 2020.11.30	2 400 300	Aktív: 550	igen

Részletes leírás:

Interaktív workshop önkormányzati, intézményi dolgozóknak

A település életében, közvetítve többek között az klímatudatos szemléletet a lakosok felé. Az óvodákban és iskolákban a gyermekek környezeti nevelése az egyik legfontosabb célja a programnak. A közintézmények dolgozóin keresztül a környezettudatos szemlélet azokhoz az egyénekhez, családokhoz keresztül sokkal szélesebb célcsoportokhoz is eljut. Interaktív formában történik a kommunikáció az előadók és a résztvevők között, illetve a program során a résztvevők teszteket, kérdőíveket is kitöltenek

Tervezett szakmai előadások témavázlata

- A klímaváltozásra hatással lévő emberi tevékenységek városi környezetben
  - közlekedés
  - zöldfelületi rendszerek
- Jó gyakorlatok: Európa legzöldebb városain keresztül
- Hazai jó gyakorlatok megismerése
  - Építészeti zöld megoldások településeken/intézményekben
  - Napjaink innovatív megoldásai
- Hétköznapiakban „zölden”

Szakmai koncepció:

Az önkormányzatok/intézmények a lakosságot közvetlenül eléri, sőt hatékony együttműködéseket hozhatnak létre helyi vállalkozók, vagy civil szervezetek bevonásával különböző szemléletformáló, klímatudatos projekteket generálva. Mindehhez alapvetően szükséges a dolgozók megfelelő tájékozottsága. Egy energiatakarékos közintézmény több szempontból is pozitív gyakorlatként funkcionál a település életében, közvetítve többek között az energiatakarékos szemléletet a lakosok felé. Az óvodákban és iskolákban a gyermekek környezeti nevelése az egyik legfontosabb célja a programnak. A közintézmények dolgozóin keresztül a környezettudatos szemlélet azokhoz az egyénekhez, családokhoz is eljut, akik anyagi helyzetükből kifolyólag saját otthonuk fejlesztését nem tudják megvalósítani. Interaktív formában történik a kommunikáció az előadók és a résztvevők között, illetve a program során a résztvevők teszteket, kérdőíveket is kitöltenek. Az előadás során átadott ismeretek

naprakészek és hitelesek. Elsődleges hatásként a fő cél a települések önkormányzatainak és közintézményeinek társadalmi szemléletformálása tekinthető. Másodlagosan pedig anyagi lehetőségeikhez mérten energetikai korszerűsítésük is megvalósul, melyhez rendkívül lényeges megismerni a megfelelő energiatudatos elemek használatát, költségvonzatát, valamint ezekhez kapcsolódóan az aktuális pályázati lehetőségeket.

Költségek indoklása:

Előadói/szakértői költségek, valamint a rendezvény komplex előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása:

- meghívások szervezése, előadók felkérése, időpont egyeztetések, jelenléti ív elkészítése
- rendezvény forgatókönyv összeállítása
- anyag és technikai szükséglet (projekt keretében elkészült ismeretterjesztő anyagok, szóróanyagok, kis értékű reklámajándékok terjesztése, szükség szerint: asztalok, székek, regisztrációs asztal elhelyezése, mozgássérült vendégek mozgásának segítése, ruhatár biztosítása stb.) helyszínen történő telepítése, folyamatos biztosítása, működtetése
- vendégek fogadása, regisztráció lebonyolítása
- előadásokhoz kapcsolódó műszaki, technikai háttér (szükség szerint: hangosítás, projektor, laptop, kivetítő vászon stb.) helyszínen történő biztosítása, működtetése
- **kérdőív és feladatlapok** kitöltésének lebonyolítása a rendezvényen
- rendezvények teljes körű dokumentálása (fénykép dokumentáció, jelenléti ív)
- elpakolás, az eredeti helyszín visszaállítása

- **d) gyakorlatorientált ismereteket átadó, pozitív, a mindennapos tevékenységekbe integrálható, jól alkalmazható példákat közvetítő térségi és helyi tanulmányi versenyek szakmai előkészítése és lebonyolítása**

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Rajzötlet pályázat a klímatudatosság szellemiségében	2019.01.01- 2020.11.30	2 286 000	Aktív:1320	igen
Ajándéktárgyak – a résztvevő	2019.01.01-	653 796	Passzív:	nem

gyerekeknek	2020.11.30		1321	
-------------	------------	--	------	--

Részletes leírás:

Rajzötlet pályázat a klímatudatosság szellemiségében

Rajz és ötletpályázat egyben. Nem szokványos rajzpályázat, mivel a rajzok elkészítéséhez aktívan részt kell veyenek a szülők, felkészítő óvónők, tanárok is, akikkel közösen gondolkozva „találják ki” az új energiatakarékossági és klímavédelmi megoldásokat. Mivel rajzokat kell elkészíteni, így az óvodás és alsó tagozatos általános iskolások is bevonhatók, nem szükséges hozzá, hogy írni-olvasni is tudjanak. A rajzokat beazonosítható módon küldik be a családok, iskolák, ezért megfelelnek az aktív elérés elvárásainak. A nagyobbakat (7-14 évesek) részére **teszt** feladatok kitöltésével szeretnénk rávezetni a klímatudatos életmód érzékenyítésére.

Résztevők:

- 3-6 éves korosztály bevonása játékos formában, hogy minél korábban rögzülhessenek a jó példák
- 7-14 éves korosztály érzékenyítése, a megújuló energiák és az energiatakarékos gondolkodás szempontjából

Ajándéktárgyak – a résztvevő gyerekeknek

Szakmai koncepció:

Azoknak a programon résztvevőknek a díjazása, akik aktív elérést érő közreműködéssel hozzájárulnak a program sikeréhez valamint a versenyen résztvevők díjazása.

Költségek indoklása:

A pályázat meghirdetése, szervezése, lebonyolítása, eredményhirdetés (oklevelek, díjak) lebonyolítása, korcsoportonként.

III. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek (Felhívás 3.1.2.2. pontja szerint):

- **b) a települési programsorozathoz és figyelemfelkeltő akcióhoz kapcsolódó médiakampányok megszervezése és lebonyolítása**

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Szórólapkampány/képújság/interne- tes hirdetés/újságcikk	2019.01.01- 2020.11.30	1 930 400	Passzív: 2720	nem
Óriásplakát kampány	2019.01.01- 2020.11.30	635 000	Passzív: 1000	nem

Részletes leírás:

Szórólap kampány a program ismertségének növelésére

Projekt népszerűsítésének céljából a település háztartásaiba eljuttatásra kerülő szórólap grafikai szerkesztésének és nyomdakész anyag elkészítése, nyomdai kivitelezése, szórólap kijuttatása a projekt megvalósítási helyszínéül szolgáló település háztartásaiba. A szórólap bemutatja a projekt céljait, támogatási hátterét, a projekt keretében megvalósuló programokat, várható ütemezésüket. Tájékoztatást ad a projekt kapcsolattartási pontjairól. A tevékenység során a fentiekben részletezett kötelezően választott tevékenységhez kapcsolódó médiakampányok lebonyolítása valósul meg.

Szakmai koncepció:

Különböző kommunikációs csatornákkal biztosítjuk a projekt ismertségének lehető legszélesebb célközönséghez való eljutását. Az óriásplakátok, szóróanyagok által informálódhatnak az érintettek a projekt főbb céljairól, tartalmi elemeiről. Marketingkampányunk ösztönzi a lakosságot a programokon történő aktív részvételre.

Óriásplakát kampány

150x300 cm-es óriásplakát tervezési, gyártási költsége és kihelyezési költsége, 1 db plakát került kihelyezésre a település frekventált helyén, amely bemutatja a projekt céljait, támogatási hátterét, a projekt keretében megvalósuló programokat, várható ütemezésüket. Tájékoztatást ad a projekt kapcsolattartási pontjairól.

Szakmai koncepció: Különböző kommunikációs csatornákkal biztosítjuk a projekt ismertségének lehető legszélesebb célközönséghez való eljutását. Az óriásplakátok, szóróanyagok által informálódhatnak az érintettek a projekt főbb céljairól, tartalmi elemeiről. Marketingkampányunk ösztönzi a lakosságot a programokon történő aktív részvételre

Tevékenység költségeinek indoklása:

Projekt népszerűsítésének céljából a település háztartásaiba eljuttatásra kerülő szórólap grafikai szerkesztésének és nyomdakész anyag elkészítésének díja, szórólap nyomdai kivitelezésének és a háztartásokba történő terjesztés díja

• c) ismeretterjesztést célzó kiadványok kidolgozása, terjesztése

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Szemléletformáló kiadványok, energiagazdálkodási útmutatók készítése - intézmények, lakosság részére	2019.01.01- 2020.11.30	774 700	Passzív 1500	nem

Részletes leírás:

Szemléletformáló kiadványok, energiagazdálkodási útmutatók készítése - intézmények, lakosság részére

Szakmai koncepció:

Lakossági és Intézményi Útmutató készítése (Polgármesteri Hivatal, intézményi dolgozók részére), óvodai és iskolai korcsoport számára, amely bemutatja a megújuló energiákat, energiahatékonysági tippeket ad, klímatudatossággal kapcsolatos információkat közvetít.

Óvodai és Általános Iskolai korosztály, illetve az Intézményi dolgozók számára klímatudatossági útmutató grafikai szerkesztésének és nyomdakész anyag elkészítésének díja, nyomdai előállítás és terjesztés díja
Háztartások száma, intézményben dolgozók száma, óvodai és iskolai korcsoport számának összessége alapján kerül meghatározásra a darabszám.
A/5 8 oldalas kiadvány

Költségek indoklása:

Grafikai szerkesztésének és nyomdakész anyag elkészítésének díja, nyomdai előállítás és terjesztés díja

- **d) a felhívás fő céljához kapcsolódó szakirányú tanulmányi kirándulások, szakmai tanulmányutak megszervezése és lebonyolítása, azokon való részvétel támogatása**

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Interaktív látogatás egy hazai jó gyakorlat megtekintésére a klímatudatosság témakörében	2019.01.01- 2020.11.30	812 800	aktív: 60	igen

Részletes leírás:

Interaktív látogatás egy hazai jó gyakorlat megtekintésére a klímatudatosság témakörében

A kirándulás úticélja egy megújuló energiaforrást hasznosító vállalkozás megtekintése.

Szakmai koncepció:

A látogatók közelről megismerkedhetnek egy hazai jó gyakorlat pozitív hatásaival, megvalósításának nehézségeivel, gyakorlati tapasztalatával. A klímatudatos szemléletformáló programoknál különösen fontos az új technikai, műszaki megoldásokról tájékozódni, melyre a leghatékonyabb lehetőséget a szakmai tanulmányutak adják. Programunk keretében olyan gyártó és forgalmazó üzemnek a látogatását tervezzük busszal, amely a megújuló energiaforrások hasznosításának évtizedes tapasztalatát be tudja mutatni Magyarországon. A látogatás előadói a klímatudatosság témakörében nagy tapasztalattal rendelkező szakemberek.

A tanulmányutak és a kirándulások célja, hogy a résztvevők tapasztalatait bővítse, a szemléletüket formálja, valamint rávilágítson arra, hogy a környezettudatos cselekedetek milyen mértékben járulhatnak hozzá jövőjük és a környezetünk formálásához.

A tanulmányutak/kirándulások végén **tesztek** elkészítésével szeretnénk felmérni a jó példák, jó gyakorlatok leszűrt élményeit/tapasztalatait. A tesztek segítségével a kommunikációs csatornák további fenntartásával is szeretnénk biztosítani a további érdeklődést a klímatudatosság jegyében.

Költségek indoklása:

- meghívások szervezése, előadók felkérése, időpont egyeztetések, jelenléti ív elkészítése
- tanulmányút forgatókönyv összeállítása
- buszbérlés
- projekt keretében elkészült ismeretterjesztő anyagok, szóróanyagok, kis értékű reklámajándékok terjesztése,
- mozgássérült vendégek mozgásának segítése
- vendégek fogadása, regisztráció lebonyolítása
- előadásokhoz kapcsolódó műszaki, technikai háttér (szükség szerint: hangosítás, projektor, laptop, kivetítő vászon stb.) helyszínen történő biztosítása, működtetése
- kérdőíves felmérés lebonyolítása a tanulmányúton
- tanulmányút teljes körű dokumentálása (fénykép dokumentáció, jelenléti ív)

- e) a projektgazda honlapján belül a projekt számára aloldal létrehozása és annak a projekt során elkészített tartalmakkal és szervezett eseményekkel való folyamatos feltöltése, frissítése

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
Projekt alhonlap	2019.01.01- 2020.11.30	304 800	Passzív 2720	nem

Részletes leírás:

Projekt alhonlap

Olyan (al)oldal létrehozása, ahol a projekttel kapcsolatos információkat a Projektgazda folyamatosan közzéteszi, a projekt időtartama alatt folyamatosan frissíti az aktuális tartalmakkal. Az internetes honlap aktuális információkkal látja el az elérni kívánt célcsoportokat, minden célcsoport nagy részben elérhető ebben a formában. A felhasználók számára hasznos tartalmakkal töltönnék fel: pl. jó gyakorlatok, hasznos tippek, linkek, elérhető pályázatok ismertetése

A kedvezményezett honlapján belül a projekt számára aloldal (weboldal) létrehozása és a kedvezményezett honlapján belül a projekt számára létrehozott aloldalnak a projekt során elkészített tartalmakkal és szervezett eseményekkel való folyamatos feltöltése, frissítése

Feladatok részletezése:

- weboldal sablon (template) elkészítése
- weboldal grafikai megjelenésének tervezése és kivitelezése
- weboldal elkészítéséhez szükséges grafikák és illusztrációk biztosítása
- weboldalon szereplő, kliens oldali alkalmazások fejlesztése
- domainnel, tárhellyel és webes megjelenéssel kapcsolatos tanácsadás
- websablon elektronikus formában történő átadása és telepítése a tartalomkezelő rendszerre, illetve a rendszer konfigurálása
- adminisztrációs felület kialakítása

- aloldalnak a projekt során elkészített tartalmakkal és szervezett eseményekkel való folyamatos feltöltése, frissítése a projekt kezdetétől zárásáig

Elsődleges célja az érdeklődők klímatudatossággal, megújuló energiafelhasználással kapcsolatos informáltságának illetve egyéb klíma- és energiaügyi szakmai ismereteinek folyamatos biztosítása. A honlappal a lehető legszélesebb körben biztosított a naprakész szakmai információk átadása. Hatása így a projekt időtartamán túl is a folyamatos figyelemfelhívás és tájékoztatás, a lehető legszélesebb társadalmi körökben.

Költségek indoklása:

A kedvezményezett honlapján belül a projekt számára aloldal létrehozása, a W3C szabvány szerinti infokommunikációs akadálymentesítés és folyamatos frissítése a projekt befejezéséig

- **f) térségi vagy helyi rendezvényeken a klímatudatos szemlélet fontosságát népszerűsítő kreatív és játékos foglalkozások szervezése és lebonyolítása gyermekek számára**

Tevékenység	Időtartam (év.hó.nap– év.hó.nap)	Költség (bruttó Ft)	Aktív (fő) / Passzív (fő)	Interaktív (igen / nem)
<i>Interaktív mesejáték kicsiknek</i>	2019.01.01- 2020.11.30	1 168 400	Aktív:100	igen
<i>Ökotudatos labirintus - 6 állomásos - szabadtéren felállított labirintus ökojátékokkal</i>	2019.01.01- 2020.11.30	1 422 400	Aktív: 300	igen

Részletes leírás:

Interaktív mesejáték kicsiknek

Szakmai koncepció:

A környezeti nevelés már kisgyermekkorban el kell, hogy kezdődjön. Legfontosabb, hogy a gyerekek az őket körülvevő mindennapi környezetet értsék, s nemcsak otthonosan, de környezettudatos gondolkodással mozogjanak benne. Mindennapi cselekedeteiket, energiahasználatukat megfontoltabban veszik igénybe, ha értik az őket körülvevő jelenségek ok-okozati összefüggéseit. A mese, a dallam, a rím erejével könnyebben adunk át tudást, mely így lényegesen megjegyezhetőbbé válik. Az energiát 5 nézőpontból definiáljuk a játéksorán: víz, hő áramlás, áram, közlekedés energiahasználat, hulladékgazdálkodás, mely témakörök a klímaváltozás megértésében és mindennapi megoldásaiban alapvető jelentőségűek. A témákat játékosan körüljárva a végén egész képet kapnak a gyerekek az energia fogalmáról, forrásairól és okos felhasználásáról, valamint azok alternatív megoldásairól.

A kreatív és játékos foglalkozások eredményeképpen a kisebbek **rajzok** segítségével érthetik meg/láthatják át jobban azt, hogy a környezettudatos gondolkodás, valamint az ezt követő cselekedeteik milyen hatással bírnak/bírhatnak környezetükre. A foglalkozások célja, hogy a gyerekek már kicsi korban környezettudatos szemléletet sajátítsanak el, meghatározva ezzel a későbbi cselekedeteiket

Óvodás és általános iskolák gyermekek számára 1 órás időtartamban interaktív, élő zenés, nagy bábos mesejáték a mindennapos háztartásokban megtalálható energia használat típusairól s azok tudatos, helyes igénybevételéről gyereknyelven. A tudatos, helyes és takarékos energiahasználat alapvető szabályait könnyen megjegyezhető, érthető rímes oktató versekbe foglaljuk

Ökotudatos labirintus - 6 állomásos - szabadtéren felállított labirintus ökojátékokkal!

Szakmai koncepció:

Az ÖKO-Játék Program eszközei természetese alapanyagokból készült, nagyméretű, látványos térjátékok, melyek egy-egy aktivitáson keresztül világitanak rá a környezetvédelem adott problémakörére. Nagy hangsúlyt fektettünk az eszközök kialakításánál, hogy egy-egy kulcskompetenciát is fejlesszenek az eszközök (memória, két kéz koordináció stb.) Az eszközöket szakanimátorok (környezetkutatók, tanárok) üzemeltetik, így a játékos foglalkozáson túl, elméleti tudáscserére is alkalom nyílik.

A gyerekek menetlevelekkel látogatják végig az eszközöket szervezett csoportokban. A játék mellett kvíz kérdéseken keresztül beszélgetjük közösen végig a legfontosabb kérdéseket a klímaváltozással kapcsolatban: alapfogalmak, energia-, vízgazdálkodás-, hulladékkezelés-tudatos gondolkodás-témakörök mentén. Ok-okozati összefüggésekre rávilágítva.

Az öko labirintus után a nagyobbak **tesztek** segítségével érthetik meg/ láthatják át jobban azt, hogy a környezettudatos gondolkodás, valamint az ezt követő cselekedeteik milyen hatással bírnak/bírhatnak környezetükre.

Tevékenységek költségeinek indoklása:

Előadói/szakértői költségek, valamint a rendezvény komplex előkészítése, lebonyolítása, dokumentálása:

- meghívások szervezése, előadók felkérése, időpont egyeztetések, jelenléti ív elkészítése
- rendezvény forgatókönyv összeállítása
- anyag és technikai szükséglet (projekt keretében elkészült ismeretterjesztő anyagok, szóróanyagok, kis értékű reklámajándékok terjesztése, szükség szerint: asztalok, székek, regisztrációs asztal elhelyezése, mozgássérült vendégek mozgásának segítése, ruhatár biztosítása stb.) helyszínen történő telepítése, folyamatos biztosítása, működtetése
- vendégek fogadása, regisztráció lebonyolítása
- előadásokhoz kapcsolódó műszaki, technikai háttér (szükség szerint: hangosítás, projektor, laptop, kivetítő vászon stb.) helyszínen történő biztosítása, működtetése
- kérdőíves felmérés lebonyolítása a rendezvényen
- rendezvények teljes körű dokumentálása (fénykép dokumentáció, jelenléti ív)
- elpakolás, az eredeti helyszín visszaállítása

IV. Projekt költségvetése:

PMT_koltsegtabla.xls

x

V. Összefoglaló:

Projekt összköltsége		19 957 546 Ft Ft
	Elszámolható költség	19 957 546 Ft Ft
	Önerő	0 Ft
Passzív elérés		
	Az önállóan támogatható és az önállóan nem támogatható tevékenységek által megvalósuló passzív eléréssel érintettek száma és az érintett települések lakosságához viszonyított aránya	9261 fő 40 %
	Passzív tevékenységek összköltsége	4 298 696 Ft
	Passzív tevékenységek fajlagos költsége	464 Ft / fő
Aktív elérés		
	Az önállóan támogatható és az önállóan nem támogatható tevékenységek által megvalósuló aktív eléréssel érintettek száma és az érintett települések lakosságához viszonyított aránya	3010 fő 13 %
	Aktív tevékenységek összköltsége	12 573 000 Ft
	Aktív tevékenységek fajlagos költsége	4 177 / fő
Projekt megvalósítása		
	Projekt kezdete	2019.01.01
	Projekt fizikai befejezése	2020.11.30

6. Monitoring mutatók (eredmény és output indikátorok)

Mutató megnevezése	Mértékegység	Érték	Teljesülés dátuma
Kötelező OP-indikátorok:			
Klímaalkalmazkodással kapcsolatos szemléletformálási akciókban aktívan résztvevő lakosság száma	fő	3010	2020.11.30
Klímastratégiával rendelkező települések összesített lakosságszáma	fő	23152	2020.11.30
További vállalható indikátorok:			
A szemléletformálási kampány által elért lakosság száma (passzív elérés)	fő	9261	2020.11.30

7. Horizontális (esélyegyenlőségi és fenntarthatósági) szempontok érvényesülése a projektgazda szervezetére és a projektekre

<u>Horizontális (esélyegyenlőségi és fenntarthatósági) vállalás:</u>			
Horizontális	(esélyegyenlőségi	és	A vállalás teljesítésének rövid

fenntarthatósági) vállalás	bemutatása
<p>Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.</p>	<p><u>Az önkormányzat vállalja, hogy</u> a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartja, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzi, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.</p>
<p>A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.</p>	<p>A projekt szervezet vállalja, hogy mind a projekt előkészítéshez, mind a megvalósításhoz kapcsolódóan esélytudatosságot fejez ki a kommunikációja során. A PR eszközök kiválasztásánál figyelmet fordít erre, továbbá az esélyegyenlőségi munkatárs folyamatos kapcsolatot tart fenn a kiválasztandó PR szervezettel. A Projektgazda figyelemmel kíséri a projekthez kapcsolódó kommunikációt és szükség esetén javaslatokat tesz. A PR szervezet kiválasztására irányuló követelmény, hogy a PR szervezet esélytudatos kommunikációt hajtson végre a projekt megvalósítása során</p>

<p>Az infokommunikációs fejlesztések esetén kötelező az infokommunikációs akadálymentesítés.</p>	<p>A projektgazda vállalja, hogy a projekthez tartozó honlap üzemeltetése során az infokommunikációs akadálymentességet biztosítja a W3C akadálymentesítési szabvány előírásai szerint. A szabvány részletesen rendelkezik az észlelhetőség, működtethetőség, érthetőség – mint az akadálymentesítés elsődleges szempontjainak érvényesítéséről, minimális követelményeiről</p>
<p>Ha a támogatást igénylő helyi önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.</p>	<p><i>Az esélyegyenlőségi terv az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően az önkormányzat esetében már rendelkezésre, mely folyamatosan aktualizálásra kerül.</i></p>
<p>Az esélyegyenlőségi célcsoportot vagy annak képviselőit a támogatást igénylő bevonja a projekt tervezésébe, végrehajtásába.</p>	<p><i>A projektgazda vállalja és biztosítja az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés érvényesítését a pályázó szervezetre és pályázatra vonatkozóan is. A projektgazda vállalja, hogy a projekt tevékenységek elérhetőségét a fogyatékosokkal élők számára megkönnyíti. A megvalósítás módjáról egyeztet a célcsoport helyi képviselőivel. A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken és kommunikációjában a</i></p>

	Kedvezményezett esélytudoatosságot fejez ki, nem közvetít szegregációt, nem növeli a meglévő csoportokra vonatkozó előítéleteket. A projekt szervezet vállalja, hogy mind a projekt előkészítéshez, mind a megvalósításhoz kapcsolódóan esélytudoatosságot fejez ki a kommunikációja során
A projekt keretében kizárólag jogtiszta kommunikációs anyagok kerülhetnek felhasználásra.	A projektgazda vállalja, hogy a projekt keretében kizárólag jogtiszta kommunikációs anyagok kerülnek felhasználásra.

Esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés érvényesítése a támogatást igénylő szervezetre vonatkozóan (beleértve a konzorciumi és együttműködő partnereket is):

Amennyiben releváns, térjen ki az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. § (4) bekezdése szerint esélyegyenlőségi terv meglétére is.

A projektgazda vállalja és biztosítja a Pályázati Felhívás 3.4.1.2 pontjában foglaltakat, biztosítja az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés érvényesítését a pályázó szervezetre és pályázatra vonatkozóan is!

Az esélyegyenlőségi terv az önkormányzat esetében már rendelkezésre. A terveket az esélyegyenlőségi munkatárs folyamatosan aktualizálja.

Esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés érvényesítése a pályázó szervezetre vonatkozóan

Az esélyegyenlőségi terv az önkormányzat esetében már rendelkezésre áll. A tervek folyamatosan aktualizálva vannak.

Esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés érvényesítése a projektre vonatkozóan:

Esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés érvényesítése a projektre vonatkozóan

A projektgazda vállalja, hogy a projekt tevékenységek elérhetőségét a fogyatékossgal élők számára megkönnyíti. A megvalósítás módjáról egyeztet a célcsoport helyi képviselőivel.

A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken és kommunikációjában a Kedvezményezett esélytudatosságot fejez ki, nem közvetít szegregációt, nem növeli a meglévő csoportokra vonatkozó előítéleteket:

A projekt szervezet vállalja, hogy mind a projekt előkészítéshez, mind a megvalósításhoz kapcsolódóan esélytudatosságot fejez ki a kommunikációja során. A PR eszközök kiválasztásánál figyelmet fordít erre, továbbá az esélyegyenlőségi munkatárs folyamatos kapcsolatot tart fenn a kiválasztandó PR szervezettel. A Projektgazda figyelemmel kíséri a projekthez kapcsolódó kommunikációt és szükség esetén javaslatokat tesz. A PR szervezet kiválasztására irányuló követelmény, hogy a PR szervezet esélytudatos kommunikációt hajtson végre a projekt megvalósítása során.

Projektfelszínek infokommunikációs akadálymentessége:

A projektgazda vállalja, hogy a projekthez tartozó honlap üzemeltetése során az infokommunikációs akadálymentességet biztosítja a W3C akadálymentesítési szabvány előírásai szerint. A szabvány részletesen rendelkezik az észlelhetőség, működtethetőség, érthetőség – mint az akadálymentesítés elsődleges szempontjainak érvényesítéséről, minimális követelményeiről

Nemek közti esélyegyenlőség biztosítása: Kbt .-ben foglaltaknak megfelelően a Projektgazda a beszerzési eljárások lefolytatása során biztosítja a nemek közti esélyegyenlőséget.

8. Kockázatkezelés

Kockázat típusa	Kockázat	Kockázat tervezett megelőzése / kezelés
Pénzügyi	A benyújtott pályázat nem részesül támogatásban	<p><u>Megelőzés:</u> A pályázati dokumentációk szakszerű előkészítése</p> <p><u>Kezelés:</u> Alaposan előkészített, megfelelően kidolgozott, a pályázati felhívás céljaihoz maximálisan illeszkedő pályázattal ez a kockázati tényező minimálisra csökkenthető</p>
Pénzügyi	Becsült költségek túllépése	<p><u>Megelőzés:</u> Megfelelő szakmai előkészítés, igényfelmérés</p> <p><u>Kezelés:</u> Amennyiben a plusz költségek a pályázatban előre nem tervezhető és nem elszámolható költségek, úgy a saját forrást kell bevonni.</p>
Jogi	Beszerezések elhúzódása	<p><u>Megelőzés:</u> Alapvető fontosságú a kiírások teljeskörű jogi és szakmai ellenőrzése a kiírás előtt. Felelős: közbeszerzési tanácsadó</p> <p><u>Kezelés:</u> Az eljárások megfelelő előkészítése, szakmai szolgáltatás igénybevétele</p>
Jogi	Vonatkozó jogszabályi	<u>Megelőzés:</u> A jogszabályok folyamatos

	környezet változása	követése <u>Kezelés:</u> A jogszabályok naprakész követése, betartása.
Társadalmi	Lakossági ellenállás a projekt kapcsán, negatív közvélemény	<u>Megelőzés:</u> A lakosság tájékoztatása a beruházás társadalomra gyakorolt pozitív hatásáról.) Felelős: projektmenedzser és marketing szakember <u>Kezelés:</u> A projekt megkezdését megelőzően a projektgazda egyeztetést kezdeményez az érintettekkel. A megvalósítás során folyamatos kommunikáció a lakossággal. A projekt során alkalmazott marketing elemek (pl: szórólap, kiadványok)
Intézményi	Csúszás a megvalósítás ütemezése során, nem tervezett váratlan események bekövetkezése	<u>Megelőzés:</u> A nem tervezett eseményekre történő előzetes felkészülés (pl: folyamatos időpont egyeztetések, szoros kapcsolattartás stb) Felelős: projektmenedzser <u>Kezelés:</u> Az események bekövetkezésére fel kell és lehet készülni, gyors reagálással és határozott döntéssel szükséges az elhárításon dolgozni. Szükség esetén a projekt ütemtervének átdolgozását eredményezheti
Intézményi	Az elnyert támogatás nem megfelelő felhasználása	<u>Megelőzés:</u> Projektmenedzser alkalmazása a teljes projektciklus alatt

		<p><u>Kezelés:</u> Megfelelő kompetenciákkal rendelkező tanácsadó cég bevonása minimálisra csökkenti ezt a tényezőt.</p>
	Humánerőforrás problémák	<p><u>Megelőzés:</u> Megfelelő szakképzett munkaerő alkalmazása. A pályázóknál már rendelkezésre áll megfelelő tapasztalatú munkaerő, illetve külső szakértők bevonása is megtörténik. Felelősségi körök szabályozása, a projektmenedzsment szervezet függetlenségének biztosítása</p> <p><u>Kezelés:</u> Megfelelő kiválasztással és egyértelműen megfogalmazott elvárásokkal jól képzett szakembergárda állítható össze. Szükség esetén a kompetenciák további képzések biztosításával erősíthetők, bővíthetők</p>
Műszaki	A tevékenységek megvalósítása során fellépő műszaki meghibásodások	<p><u>Megelőzés:</u> A tevékenység megkezdése előtt műszaki átvizsgálás szükséges a meghibásodás elkerülése érdekében.</p> <p><u>Kezelés:</u> Megfelelő kompetenciákkal rendelkező műszaki szakemberek, vállalkozások előzetes feltérképezése adott probléma orvoslása érdekében.</p>
Egyéb	<i>Az abszorpciós képesség</i>	

	<i>alacsony voltából adódó kockázatok</i>	<p><u>Megelőzés:</u> Párhuzamosan futó projektek folyamatos követése</p> <p><u>Kezelés:</u> Ezen összefüggéseket figyelnie, követnie kell a programmenedzsmeneknek</p>
--	---	--

9. Fenntartás

A klímastratégia elkészítésének egyik fő célja településünk hosszútávú fenntartható klímatudatos célkitűzéseinek, tevékenységeinek/intézkedéseinek kidolgozása, meghatározása, így projektünk megvalósulása. A rendezvények szervezésekor az alábbi környezettudatosági, fenntarthatósági szempontokat vettük figyelembe:

Széndioxid-kibocsátás minimalizása érdekében:

- a rendezvényeket a településen belül rendezzük, így gépjárművel érkezők kevesebb széndioxidot bocsátanak ki környezetükbe.
- a településeken belüli rendezvényhelyszíneket a helyben élők tömegközlekedéssel, kerékpárral és gyalog is elérhetik, így nem kell igénybe venni mindenkinek egyénileg személygépjárművet

Nyomtatott anyagok csökkentése:

- a rendezvényekre a meghívót elektronikusan küldjük ki és elektronikus regisztrációt alkalmazunk

- a rendezvények programjának nyomtatását minimalizáljuk
- lehetőség szerint újrahasznosított papírt használunk a nyomtatáshoz

Energiafelhasználás:

Olyan helyszínt választunk, ahol az elsődleges energiahordozókkal (villany, gáz, víz) tudatosan bánnak:

- kihasználjuk a természetes fény adta lehetőségeket;
- a fűtés csak zárt ablakoknál, minimális szinten üzemel
- a kiváló minőségi helyi csapvizet fogyasztunk
- a termék hűtésénél a természetes szellőztetés módszerét alkalmazzuk elsődlegesen

Hulladékgazdálkodás:

Különösen odafigyelünk a helyszín választása során arra is, hogy szelektíven gyűjtsék és szállítsák el a keletkezett hulladékot.

Étkezés:

Előnyben részesítjük rendezvényeinken azon ételeket, melyekhez a használt alapanyagok (zöldség, gyümölcs, hús, tojás stb.) idényjellegűek és helyi gazdaságból, termelőtől származnak, minimalizálva ezáltal a szállítás távolságát és költségeit is.

Beszerezések lebonyolítása környezettudatosan (zöldbeszerzés) történik: környezeti szempont(ok)k alkalmazása beszerzésben, azaz legalább egy, egyértelműen azonosítható környezeti vagy környezetvédelmi szempont megjelenítése a beszerzés tárgyában, részletes leírásában (műszaki feltételek stb.), a beszállítótól elvárt követelmények között (pl. alkalmassági feltétel), a szerződés feltételeiben, vagy a kiválasztásban. Nemcsak közbeszerzés esetén alkalmazható zöld beszerzés, hanem egyszerű beszerzésekben is.

10. Kötelezően csatolandó melléletek

Projektmenedzsment szervezet ábrája:

Projektmenedzsment
szervezeti táblázat.d

Szakmai önéletrajzok (a projektmenedzsment szervezetben közreműködők, valamint a környezet- / klímatudatossági területen igazolható szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek):

Szakmai önéletrajzok csatolva

Az Európai Unió által támogatott környezeti szemléletformálási témájú projekt(ek) bemutatása, melyek megvalósításában szakmai megvalósítóként részt vett a támogatást igénylő vagy partnerei:

Projekt azonosító száma	Projekt címe	Kedvezményezett megnevezése	Projekt rövid tartalma, eredményei
KEOP-1.1.1/C/13	Gyáli Hulladékgazdálkodási Program	Gyál Város Önkormányzat	A beruházás összköltsége 384,486 millió forint, melynek 95%-a Európai Uniós forrásból valósult meg. A Gyáli Hulladékgazdálkodási Program részeként a huszonöt ezres lélekszámú városban megújult a hulladékgyűjtés rendje. A kommunális, vegyes hulladék, valamint a szelektíven gyűjtött és a biológiailag lebomló hulladék gyűjtésére is alkalmas, a hulladék tömörítésére képes gépjárműveket szereztek be. Három gyűjtőautót és egy komposztforgató gépet vettek és beszerezték a gyűjtéshez használatos chipecet és rádiófrekvenciás leolvasó berendezéseket, illetve az ezekhez használatos szoftvereket. A lakosság számára 8.000 darab, 240 literes hulladéktároló edényt biztosítottak a szelektív hulladék gyűjtéséhez, illetve 700 darab házi komposztáló edényt osztottak ki.
KEOP-5.5.0/K/14-2014-0019	Közvilágítás korszerűsítése	Gyál Város Önkormányzat	A korszerűsítéssel érintett területen a közel 2000 db világítótest 111,56 kW beépített teljesítménnyel üzemelt, melynek éves szinten 445 471,06 kWh volt a fogyasztása. A korszerűsítést követően az új világítótestek beépített teljesítménye a korábbinak csaknem a fele lett, ami közel 50%-os fogyasztás megtakarítást eredményez. Az alkalmazott világítótestek többségében LED fényforrással üzemelnek. Az új technológiának köszönhetően javult a közvilágítás minősége. A LED fényforrások fénye ugyanis sokkal jobban irányítható, így megszűnt az a fajta fényszennyezés, amit a korábban üzemelő lámpatestek fénysugara szétszórt. A beruházás összköltsége 260,49 millió Ft volt.
KEHOP-5.2.9-16-2016-00049	Bartók Béla Általános Iskola és Zrínyi Miklós Általános Iskola energiahatékonysági	Gyál Város Önkormányzat	A projekt keretein belül megvalósult az épületek fenntartási költségeinek, valamint ÜHG kibocsátásainak csökkentése, mindamelllett. A projekt keretein belül kettő épület energetikai korszerűsítési valósult meg, a Zrínyi Miklós Általános Iskola és a Bartók Béla Általános Iskola. A fejlesztés keretében elvégezték az épület teljes külső hőszigetelését, kicserélték a nyílászárókat. A felújítás fő oka az iskolák rossz szigetelése volt, ami miatt télen csak jelentős hővesztéssel lehetett fűteni, nyáron

	felújítása		viszont túl gyorsan felmelegedett az épület. A projekt célja az energetikai fejlesztés mellett az is volt, hogy az iskolában megvalósuló fejlesztéseket modellként használva környezettudatosságra nevelje a gyerekeket.
KMOP-4.5.2-11-2012-0021	Férőhelybővítés és Szolgáltatásfejlesztés a Bóbita Bölcsődében	Gyál Város Önkormányzat	A több mint 250 millió forintba kerülő projekt 150 millió forint Európai Unió támogatással valósult meg. A projekt eredményeként a bölcsőde területe és kapacitása közel duplájára nőtt, valamint tornaszoba is kialakításra került az új épületrészben, és a meglévő épületrész is a mai kor igényeinek megfelelően került átalakításra. A projekt részeként biztosítva lett az egész épület akadálymentesítése is.

A Projekt közbeszerzési/beszerzési ütemterve:

Tender neve	Részajánlat	Közbeszerzési (beszerzési) eljárás típusa	Tender tartalma (tevékenységek felsorolása)	Becsült költség [nettó Ft]	Tervezett ütemezés [év. hó]		
				összes	Ajánlati felhívás megjelenése	Ajánlatok értékelése	Szerződéskötés
Szolgáltatás beszerzés	Nem	Kbt hatálya alá nem tartozó beszerzés	Rendezvényszervezés	5 000 000	2019.02.11	2019.02.28	2019.03.05